

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความหมายในชีวิต

Assessment Tools for Measuring Meaning in Life

จุรีรัตน์ นิลจันทุก ^{1,*}

Chureerat Nilchantuk ^{1,*}

รับบทความ 11 พฤษภาคม 2563 แก้ไข 15 มิถุนายน 2563

ตอบรับ 23 มิถุนายน 2563

Received 11 May 2020 Revised 15 June 2020

Accepted 23 June 2020

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ประเมินความหมายในชีวิต ทั้งนี้ตัวแปรความหมายในชีวิตเป็นตัวแปรที่สะท้อนถึงการใช้ชีวิตอย่างมีเป้าหมาย และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล ตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรทางจิตวิทยาเชิงบวกมากมาย เช่น ความสามารถในการปรับตัว และความสามารถในการฟื้นฟู เป็นต้น ผู้เขียนสืบค้นงานวิจัยและหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการ บนฐานข้อมูลของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดคำสำคัญในการสืบค้น ได้แก่ “Assessment, meaning in life” “Measurement, meaning of life” ผลการศึกษาพบว่า เครื่องมือประเมินความหมายในชีวิตทั้งสิ้น 7 มาตรฐาน มีเพียง 4 มาตรฐาน ที่แปลและเรียบเรียงมาใช้ในคนไทย ได้แก่ มาตรฐานความมุ่งหวังในชีวิต มาตรฐานแรงจูงใจในการค้นหาความหมายในชีวิต มาตรฐานความหมายของชีวิตผ่านความทุกข์ และมาตรฐานความหมายในชีวิต โดยมาตรฐานทั้งหมดล้วนได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดจิตบำบัดแบบแสวงหาความหมาย และพัฒนามาบนพื้นฐานของระเบียบวิธีวิจัย และมีการรายงานค่าจิตมิติในระดับที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ หรือพัฒนาต่อไป

คำสำคัญ: ความหมายในชีวิต, เครื่องมือประเมินความหมายในชีวิต, เครื่องมือประเมินทางจิตวิทยา

¹ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี, 11120

¹ School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburi, 11120 Thailand

* Corresponding author, e-mail: chureeratn@gmail.com

ABSTRACT

This article aimed to study the assessment tools related to the meaning of life. The meaning of life illustrates how a person lives with the meaningful life, and it is unique. There are correlations between the meaning of life and several positive psychological variables, for instance, adaptability, and resilience. The research articles and academic references in this study have been retrieved from the electronic files which available in Chulalongkorn University Library's database, while the searching keywords paper are 'Assessment, meaning in life' and 'Measurement, meaning of life.' The study illustrates 7 meaning of life assessment tools, however, only 4 have been translated and used in Thailand, namely, *The Purpose in Life-Part A: PIL-Part A*, *The Seeking of Noetic Goals: SONG*, *The Meaning in Suffering Test-Part 1: MIST-Part1*, and *The Meaning in Life Questionnaire: MLQ*. These 4 instruments adopted the perspective of logotherapy and applied research methodology in the development process. These 4 instruments have a proper psychometric property which can be used to assess the meaning of life, and for further development.

Keywords: Meaning in life, Psychology assessment, Measurement

บทนำ

ตัวแปรความหมายในชีวิตเป็นแนวคิดของจิตวิทยา กลุ่มมนุษยนิยม แบบอัตถิภาวะนิยม (Existential) ซึ่งให้ความสำคัญกับการค้นหาความหมายหรือเป้าหมายในชีวิต เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ อรัญญา ดุ้ยคำภีร์ (2553, น.3) กล่าวถึง ความหมายในชีวิตว่าเป็นเป้าหมายที่บุคคลให้ความสำคัญ ไม่ใช่สิ่งที่กำหนดตายตัว สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ และมีความเฉพาะบุคคลการกลับมาค้นหาความหมายในชีวิตเพื่อให้บุคคลมีพลังในการดำเนินชีวิต และใช้ชีวิตได้อย่างสอดคล้องตามจริง เปรียบเสมือนหางเสือ ที่ช่วยให้อุปกรณ์ในการใช้ชีวิต อันเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะกลุ่มคนที่เผชิญการปรับตัว รู้สึกไร้ทิศทางและขาดหลักยึดให้กับชีวิต

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ความหมายในชีวิตสัมพันธ์กับตัวแปรจิตวิทยาเชิงบวกหลายตัวแปร ทั้งความสามารถในการปรับตัว (Shrira, Shmotkin, Palgi, Soffer, Hamama, Tal-Katz, Ben-Ezra & Benight, 2015, pp. 68-70; Kállay & Miclea, 2007, pp. 159-174) ความสามารถในการฟื้นคืนพลัง (Resilience)(Pan, Wong, Chan & Joubert, 2008, pp. 505-514; Kim, Lee, Yu, Lee, & Puig, 2005, pp. 143-152) จากการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการศึกษาความ

หมายในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้เพื่อประเมินความหมายในชีวิต เนื่องจากการรับรู้เกี่ยวกับระดับความหมายในชีวิตจะเอื้อให้บุคคลตระหนักถึงการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายของตนเองมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาชีพด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยา นักแนะแนว นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือนักสังคมสงเคราะห์ ในการคิดค้นแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความหมายในชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลได้ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเครื่องมือประเมินความหมายในชีวิตเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความหมายในชีวิต มิติหรือองค์ประกอบของความหมายเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้ด้านความหมายในชีวิต และการส่งเสริมและพัฒนาความหมายในชีวิตสำหรับผู้สนใจในลำดับต่อไป

นิยามความหมายในชีวิต

Frankl (1963 อ้างถึงใน อรัญญา ดุ้ยคำภีร์, 2553, น. 2) กล่าวว่า ความหมายในชีวิตเป็นการรับรู้ของบุคคลที่ผันแปรไปในแต่ละประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลประสบความหมายในชีวิตเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลลงมือกระทำบางสิ่ง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย

Reker (1997, pp. 710) กล่าวว่า ความหมายในชีวิตเป็นการรับรู้การมีชีวิตอยู่ของบุคคลอย่างมีเป้าหมาย ผ่านการตระหนักถึงแนวทางในการดำเนินชีวิต ตระหนักถึงเหตุผลของการดำรงอยู่ ตระหนักถึงอัตลักษณ์แห่งตน และตระหนักถึงการมีจิตสำนึกเพื่อสังคม

Baumeister (1991, pp. 32-46) กล่าวว่า ความหมายในชีวิตเป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ 4 ด้าน ได้แก่ ความต้องการมีจุดหมายที่ชัดเจน ความต้องการมีคุณค่า ความต้องการมีความสามารถและความต้องการเห็นคุณค่าของตนเอง

จากนิยามข้างต้นเห็นได้ว่า นิยามและขอบเขตของความหมายในชีวิตโดยทั่วไปเป็นความหมายเชิงปรัชญานามธรรม เป็นเรื่องของเรามีเป้าหมายและการให้คุณค่ากับการดำรงอยู่ ซึ่งมีความแตกต่างกันตามแต่ละประสบการณ์ที่บุคคลประสบ

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความหมายในชีวิต

แนวคิดความหมายในชีวิต เริ่มต้นจากการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวความหมายในชีวิต (Logotherapy) ของ Victor Frankl ที่ใช้การเยียวยาจิตใจผ่านการตระหนักถึงชีวิตด้านจิตวิญญาณใช้การตั้งคำถามกระตุ้นการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง เช่น “เพราะเหตุใดฉันถึงเป็นอย่างที่ฉันเป็นอยู่เช่นนี้” “อะไรคือเป้าหมายในชีวิตของฉัน” (Spillers, 2007, pp.191-197) คำถามเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่ขับเคลื่อนการตัดสินใจเลือก การพิชิตข้อต่อการเลือก และการรับผิดชอบต่อชีวิตของตน Frankl (1963 อ้างถึงใน อรรถญา ดุ้ยคำภีร์, 2553, หน้า 15-17) กล่าวว่า “การมีชีวิตของมนุษย์ไม่ได้ดำรงอยู่เพียงเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานหรือเพื่อความสุขเท่านั้น แต่เพื่อกระทำสิ่งที่มีความหมายบางอย่างแก่ชีวิตด้วย” แนวคิดดังกล่าวมีพื้นฐานเชิงปรัชญาที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. **อิสรภาพของเจตนารมณ์ (Freedom of will)** หมายถึง การตระหนักถึงอิสรภาพในการคิด การเลือกกำหนดวิถีชีวิต เมื่อบุคคลตระหนักถึงอิสรภาพในการเลือกและตนเป็นผู้กำหนดวิถีชีวิต ก็เกิดความกล้า และรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจเลือกนั้น และเป็นตัวเองได้อย่าง

อิสระ ตรงข้ามหากการเลือกถูกกำหนดโดยอิทธิพลของสภาพแวดล้อมหรือผู้อื่น จะก่อให้เกิดความวิตกกังวล ความกลัว และความรู้สึกผิด ที่เกิดจากการรับรู้ว่าตนไม่ได้รับผิดชอบตนเอง

2. **เจตนารมณ์สู่ความหมาย (Will to meaning)** หมายถึง แรงจูงใจภายในที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การตอบสนอง ทำบุคคลให้ค้นพบคุณค่าของตน และกระทำสิ่งเป็นเป้าหมายในชีวิตอย่างมีทิศทางด้วยความมุ่งมั่น เจตนารมณ์สู่ความหมาย ทำให้มนุษย์เป็นอิสระจากการนึกถึงแต่ตนเอง ทำให้มีชีวิตที่เหนือตน กล่าวคือ สามารถยอมเสียสละเพื่อสิ่งที่เป็นความหมายในชีวิต การเสียสละนี้จะเติมเต็มคุณค่าและความหมายในชีวิต ทำให้นุคคลมีแรงผลักดันที่จะก้าวข้ามข้อจำกัดในชีวิต ในทางตรงข้ามหากบุคคลละเลยหรือปฏิเสธเจตนารมณ์สู่ความหมาย บุคคลจะดำเนินชีวิตอย่างไร้ทิศทาง รู้สึกโดดเดี่ยว หรือรู้สึกว่างเปล่า ตัวอย่างปรากฏการณ์ที่แสดงถึงการมีเจตนารมณ์สู่ความหมาย ได้แก่

2.1 ความรัก เป็นสัมพันธ์ภาพที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับสิ่งที่ยิ่งใหญ่เหนือตน ได้แก่ คุณค่าที่ดี ความศรัทธาในศาสนา ความรักเป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลตระหนักถึงศักยภาพของตน ใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย และเชื่อมโยงเป็นส่วนหนึ่งกับผู้อื่น

2.2 มโนธรรมเป็นแรงจูงใจที่กำหนดคุณค่าการดำรงชีวิต การแสดงออกถึงศักยภาพในการคิดวางแผน คาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้สามารถตัดสินใจในสิ่งที่เห็นว่ามี ความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เผชิญ หากบุคคลเชื่อมั่นในธรรมเป็นสิ่งที่อยู่จริงและเปิดใจรับฟังมโนธรรมของตนเองอย่างไม่มีเงื่อนไข เขาจะค้นพบความหมายในชีวิต

3. **ความหมายในชีวิต (Meaning of life)** หมายถึง สิ่งที่บุคคลรับรู้ว่ามีคุณค่ากับการดำรงอยู่ ทำให้มีกำลังใจในการดำเนินชีวิต ช่วยยึดเหนี่ยวจิตใจเมื่อต้องเผชิญกับวิกฤติในชีวิต ความหมายในชีวิตเป็นสิ่งสำคัญที่เชื่อมโยงบุคคลเข้ากับสิ่งรอบตัว เป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และมีความเฉพาะบุคคล ความหมายในชีวิตสามารถค้นพบผ่านการลงมือกระทำบางสิ่งด้วยความมุ่งมั่น มีเป้าหมาย ผ่านการให้คุณค่า 3 ด้าน ดังนี้

3.1 การให้คุณค่าเชิงสร้างสรรค์ (Creative value) เป็นการให้คุณค่าแก่การลงมือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่น พยายาม เพื่อทำสิ่งนั้น ๆ ให้ดีขึ้น เพื่อสร้างสรรค์และถ่ายทอดศักยภาพของตนให้ออกมาเป็นผลงาน เป็นความหมายในชีวิตที่บุคคลได้รับผ่านการลงมือทำสิ่งต่าง ๆ โดยตระหนักถึงหน้าที่ เพื่อให้ชีวิตมีความหมาย มักพบในรูปแบบของการเสียสละทำบางสิ่งเพื่อผู้อื่น

3.2 การให้คุณค่าเชิงประสบการณ์ (Experience value) เป็นการให้คุณค่าแก่ประสบการณ์ สัมพันธภาพกับบุคคล ตลอดจนสิ่งต่าง ๆ รอบตัว การมีความรู้สึกมีส่วนร่วม มีความรู้สึกอึดเอมในความรัก ความดี หรือสัจธรรมของชีวิตตระหนักถึงความ เป็นหนึ่งเดียวกับผู้อื่นและสิ่งต่าง ๆ เป็นความหมายที่บุคคลได้รับผ่านการมีส่วนร่วม กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว การน้อมรับกับชีวิตที่เป็นอยู่ ตระหนักถึงความเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือ กำลังใจ และตระหนักถึงความสามารถที่มีอย่างลึกซึ้ง

3.3 การให้คุณค่าเชิงทัศนคติ (Attitude value) เป็นการให้คุณค่าทางบวกต่อโชคชะตา หรือข้อจำกัดที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น ความตาย แสดงให้เห็นถึงระยะเวลาที่จำกัดของชีวิต เมื่อตระหนักและยอมรับข้อนี้ได้ จะทำให้บุคคลใช้ชีวิตของตนอย่างเต็มที่ในทุกขณะ คุณค่าดังกล่าวเป็นการแสดงออกด้วยท่าที และทัศนคติต่อข้อจำกัดต่าง ๆ อย่างยืดหยุ่น อดทน ยอมรับ และเชื่อมั่นในคุณค่าของชีวิต เกิดจากการตระหนักถึงอิสรภาพในการเลือกทัศนคติบางอย่างเพื่อยืนหยัดต่อสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การขาดความหมายในชีวิตจะทำให้รู้สึกด้อยค่า ไร้ศักยภาพ สิ้นหวัง โดดเดี่ยวไม่สัมพันธ์กับโลกรอบตัว ผู้ที่ขาดความหมายในชีวิตมักตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของการมีชีวิตอยู่ มักมองโลกในแง่ลบ และเป็นสาเหตุของการติดสารเสพติด การมีพฤติกรรมรุนแรง และอาจมีความคิดฆ่าตัวตาย สาเหตุของความ รู้สึกไร้ความหมาย เกิดจากการขาดความเชื่อถือนในแรงจูงใจภายในว่าอะไรคือสิ่งที่ตนต้องการ ส่งผลให้ตัดสินใจเกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม โดยไม่ตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและชีวิต

เครื่องมือประเมินความหมายในชีวิต

ผู้เขียนสืบค้นงานวิจัยและหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการ บนฐานข้อมูลของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเอกสารฉบับเต็มในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยกำหนดคำสำคัญในการสืบค้นได้แก่ "Assessment, meaning in life" "Measurement, meaning of life" และคัดเลือกเฉพาะมาตรวัดที่พัฒนาขึ้นจากฐานแนวคิดอัตถิภาวนิยมทั้งนี้ เครื่องมือประเมินความหมายในชีวิตที่ใช้กันอย่างแพร่หลายนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดจิตบำบัดแบบแสวงหาความหมาย (Logotherapy) ประกอบด้วย 7 มาตรวัดดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. มาตรวัดความมุ่งหวังในชีวิต (Purpose in Life-Part A: PIL-Part A) พัฒนาโดย Crumbaugh and Maholick (1964, pp. 202-204) เพื่อประเมินการรับรู้เป้าหมาย หรือความหมายในชีวิตตามแนวคิดการบำบัดแบบแสวงหาความหมาย จำนวน 20 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า 7 ระดับ คะแนนระหว่าง 20-140 คะแนน โดยใช้ในกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช นักบุญ นักศึกษา วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ ผู้ติดยา ผู้พิการ และนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ เป็นต้น

การทดสอบความตรงและความเที่ยงของมาตรวัดได้ทำการทดสอบความตรงโดยนำมาตรวัดไปใช้ในกลุ่มคนปกติ และในกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช ค่าเฉลี่ยคะแนนความมุ่งหวังในชีวิตในกลุ่มคนปกติเท่ากับ 112.4 ± 14.1 ในกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช เท่ากับ 92.6 ± 21.4 พบว่ามีความตรงเชิงจำแนกเนื่องจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มผู้ป่วยจิตเวชกับกลุ่มคนปกติ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าระหว่าง .86-.97 ค่าความเที่ยงแบบแบ่งครึ่งมาตรมีค่าระหว่าง .77-.85 (ค่าสหสัมพันธ์แบบสปีयरแมนบราวน์มีค่า .87 และ .92) ค่าความเที่ยงจากการทดสอบซ้ำในระยะเวลา 1,6,8 และ 12 สัปดาห์มีค่าเท่ากับ .66-.83

ในประเทศไทย อรัญญา ตัญญีภักดิ์ (2544ก, น. 26) แปลและเรียบเรียงมาตรวัด PIL จำนวน 20 ข้อ นำมาใช้ในกลุ่มนักศึกษาไทย จำนวน 1,320 คน รายงานค่าเฉลี่ยคะแนนความมุ่งหวังในชีวิตเท่ากับ 102.8 ± 16.3 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .84 และในปีเดียวกันได้รายงานค่าเฉลี่ย

คะแนนความมุ่งหวังในชีวิตของเยาวชนไทยที่ติดแอมเฟตามีนเพศชาย จำนวน 370 คน ว่ามีค่าเท่ากับ 92.07 ± 20.14 จากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความมุ่งหวังในชีวิต ด้านการดำรงชีวิตอย่างมีความหมาย ด้านทักษะต่อชีวิต ด้านความรู้สึกรู้ว่าตนรู้ความหมาย และด้านการเลือกกำหนดชีวิตของตนเอง

สำหรับการนำมาตรวัดฉบับภาษาไทยมาใช้พบงานวิจัย 3 เรื่อง ได้แก่ 1) งานวิจัยของ จุริรัตน์ นิลจันทิก (2553) ความหมายในชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์: การศึกษาเชิงคุณภาพแบบที่มิวิจัยเห็นชอบร่วมกัน เป็นการนำมาตรมาใช้ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ เป็นการนำมาตรวัดมาใช้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีโดยไม่ได้มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือซ้ำ 2) งานวิจัยของ ณาตกรการณ ชยุตสาหกิจ (2557) การสนับสนุนจากครอบครัว ความหมายในชีวิต และสุขภาวะในเยาวชนผู้กระทำผิดที่ใช้สารเสพติด: การวิจัยแบบผสมวิธี มีการนำมาตรวัดมาปรับให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างเยาวชนผู้กระทำผิดที่ใช้สารเสพติด และทดลองใช้กับเยาวชนผู้กระทำผิดที่ใช้สารเสพติดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 82 คน เหลือข้อคำถาม 18 ข้อ จาก 20 ข้อ รายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .83 และ 3) กนกวรรณ พงสยาภรณ์ (2560) การรับรู้ความหมายในชีวิตและความเครียดของนิสิตปริญญาตรีเป็นการนำมาตรวัด มาใช้กับกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1-4 ในคณะครุศาสตร์ คณะจิตวิทยา และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 427 คน โดยไม่ได้มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือซ้ำ

2. มาตรวัดแรงจูงใจในการค้นหาความหมายในชีวิต (Seeking of Noetic Goals: SONG) พัฒนาโดย Crumbaugh (1977, p. 907) เพื่อใช้ประเมินแรงจูงใจในการแสวงหาเป้าหมายและความหมายในชีวิต ตามแนวคิดการบำบัดแบบแสวงหาความหมาย จำนวน 20 ข้อ เป็นมาตรวัด Rating scale 7 ระดับ คะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 20-140 คะแนน

ด้านคุณภาพของเครื่องมือ ได้ทำการทดสอบความ

ตรง โดยนำมาตรวัดไปใช้ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย ค่าเฉลี่ยมาตรวัดเท่ากับ 73.40 ± 15.24 ในกลุ่มผู้ติดสารเสพติด และผู้ที่มีความผิดปกติทางจิต ค่าเฉลี่ยมาตรวัดเท่ากับ 85.11 ± 15.43 โดยความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของทั้ง 2 กลุ่มแสดงให้เห็นถึงความตรงเชิงจำแนก Reger and Cousins (1979, pp. 89-90) รายงานว่า มาตรวัด SONG มีความสัมพันธ์ทางลบกับมาตรวัด PIL โดยมีค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ $-.27$ -.57 และรายงานค่าความเที่ยงจากการทดสอบซ้ำในสัปดาห์ที่ 6 มีค่าเท่ากับ $.78$ Crumbaugh (1977, p. 907) รายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคระหว่าง $.81$ -.84 และค่าความเที่ยงแบบแบ่งครึ่งมาตรมีค่าระหว่าง $.71$ -.76 (ค่าสหสัมพันธ์แบบสปียร์แมนบราวน์ มีค่า $.83$ และ $.87$)

ในประเทศไทย อรัญญา ดุ้ยคัมภีร์ (2544ก, น. 22) แปลและเรียบเรียงมาตรวัด SONG จำนวน 20 ข้อ เป็นมาตรวัด Rating scale 7 ระดับ โดยในกลุ่มนิสิตนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 86 ± 13.8 ความเที่ยงเท่ากับ 0.78 และในกลุ่มเยาวชนไทยที่ติดแอมเฟตามีนเพศชาย จำนวน 370 คน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 81.39 ± 14.77 จากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านแสวงหาความมุ่งหวังในชีวิต ด้านการรับรู้ความหมายในชีวิต ด้านการรับรู้เป้าหมายในชีวิต และด้านการแสวงหาความสำเร็จ

สำหรับการนำมาตรวัดฉบับภาษาไทยมาใช้พบงานวิจัย 1 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ กนกวรรณ พงสยาภรณ์ (2560) การรับรู้ความหมายในชีวิตและความเครียดของนิสิตปริญญาตรีเป็นการนำมาตรวัด มาใช้กับกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1-4 ในคณะครุศาสตร์ คณะจิตวิทยา และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 427 คน โดยไม่ได้มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือซ้ำ

3. มาตรวัดความหมายของชีวิตผ่านความทุกข์ (Meaning in Suffering Test-Part 1: MIST-Part1) พัฒนาโดย Starck (1985 อ้างถึงใน อรัญญา ดุ้ยคัมภีร์ (2544ข, น. 16-17) เพื่อประเมินการรับรู้ความหมายในชีวิตผ่านความทุกข์ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของการประเมินความทุกข์ของบุคคล ด้านการ

ตอบสนองต่อความทุกข์และ ด้านการรับรู้ความหมายของชีวิตผ่านความทุกข์จำนวน 20 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า 7 ระดับ คะแนนอยู่ระหว่าง 20-140 คะแนน โดยใช้ในกลุ่มผู้ป่วย และนักศึกษา เป็นต้น

การทดสอบความตรงและความเที่ยงของมาตรวัด ได้ทำการทดสอบโดยนำไปใช้ในกลุ่มผู้ป่วยที่รับการรักษา ค่าเฉลี่ยของมาตรวัดเท่ากับ 101.48 ± 16.72 และทดสอบในกลุ่มนักศึกษาพยาบาล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 105.43 ± 14.17 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของมาตรวัดทั้งฉบับเท่ากับ .83 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคแบบรายด้านอยู่ระหว่าง .56-.73 โดยมีค่าความเที่ยงแบบแบ่งครึ่งเท่ากับ .82

ในประเทศไทย อรรถญา ดุ้ยคัมภีร์ (2544ข, น. 35) แปลและเรียบเรียงมาตรวัด MIST เยาวชนไทยผู้ติดสารเสพติดจำนวนหนึ่ง มาใช้กับรายงานคะแนนเฉลี่ยของมาตรวัด MIST-Part1 ในเยาวชนไทยผู้ติดสารเสพติดว่ามีค่าเท่ากับ 83.40 ± 15.93 ซึ่งพบว่า มีค่าต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งในกลุ่มคนปกติ และในกลุ่มผู้ป่วยนอกจากนี้ในปีเดียวกันยังพบการแปลและเรียบเรียงมาตรวัดดังกล่าวโดย บุญญรัตน์ ทรงพาณิชย์ (2554, น. 56-57) มาใช้ในกลุ่มผู้ลี้ภัย ทั้งนี้ได้นำมาตรวัดดังกล่าวไปตรวจสอบความตรงตามสภาพ โดยวิธีใช้กลุ่มผู้รู้ระหว่างกลุ่มนิสิตปริญญาตรี จำนวน 50 คน กับกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีจำนวน 50 คน และรายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ของกลุ่มนิสิต และกลุ่มผู้ติดเชื้อ เท่ากับ .90

สำหรับการนำมาตราวัดฉบับภาษาไทยมาใช้พบงานวิจัย 1 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ จุริรัตน์ นิลจันทิก (2550) เกี่ยวกับ ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยารายบุคคลต่อการเพิ่มความหมายในชีวิตของผู้ติดยาเสพติด เป็นการนำมาตราวัดฉบับภาษาไทยมาปรับปรุงภาษาและนำไปทดลองใช้กับผู้ติดยาเสพติด เพศหญิง จำนวน 30 คน รายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .80

4. มาตรวัดความหมายในชีวิต (The Meaning in Life Questionnaire: MLQ) พัฒนาโดย Steger, Frazier, Oishi, and Kaler (2006, pp. 82-89) เพื่อประเมินความหมายในชีวิต ความรู้สึกว่าชีวิตลงตัว การใช้ชีวิตอย่างมี

ทิศทาง และมีความมุ่งหวังในชีวิต จำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีความเข้าใจในความหมายหรือเป้าหมายในชีวิต และการแสวงหาความหมายในชีวิต เป็นมาตรวัด Likert scale 7 ระดับ คะแนนอยู่ระหว่าง 10-70 คะแนน รายงานค่าเฉลี่ย ในองค์ประกอบที่ 1 เท่ากับ 23.8 ± 5.9 และในองค์ประกอบที่ 2 เท่ากับ 23.4 ± 6.3 รายงานค่าความเที่ยงของมาตรวัด ในกลุ่มนักเรียนมัธยมที่เรียนวิชาจิตวิทยาเบื้องต้น มีค่าระหว่าง .86-.88 โดยมีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ในองค์ประกอบที่ 1 และ 2 เท่ากับ .81 และ .90 ตามลำดับ สำหรับการทดสอบความตรง มีการเปรียบเทียบความตรงของมาตรวัด MLQ กับมาตรวัดความหมายในชีวิตอื่นๆ พบว่ามีความตรงเชิงจำแนก ในการประเมินความหมายในชีวิตได้ดีกว่า มาตรวัด PIL และมาตรวัด LIR

ในประเทศไทย อรรถทัย โฉมเจ็ด (2552) ได้แปลและเรียบเรียงมาตรวัด MLQ มาใช้กับญาติผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะลุกลาม จำนวน 200 คน โดยเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ รายงานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.01 ± 6.71 และรายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .91

สำหรับการนำมาตราวัดฉบับภาษาไทยมาใช้พบงานวิจัย 2 เรื่อง ได้แก่ 1) งานวิจัยของ ปกรณ โยมนิ (2558) เกี่ยวกับความเครียดในบทบาท ความรู้สึกขาดซึ่งขอบคุณความหมายในชีวิต และความทุกข์ในบริบทพุทธธรรม ของผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีความเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อไม่เรื้อรัง เป็นการนำมาตรา มาปรับใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีความเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อไม่เรื้อรัง จำนวน 303 คน โดยนำมาตราวัดที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับผู้ดูแลผู้สูงอายุจำนวน 70 คน รายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคด้านการรับรู้ความหมายในชีวิต เท่ากับ .80 และด้านการค้นหาความหมายในชีวิตเท่ากับ .85 และ 2) งานวิจัยของ จุริรัตน์ นิลจันทิก (2561) อิทธิพลของความหมายในชีวิตต่อการปรับตัวต่อความเจ็บป่วยและภาวะสูญเสียการทำหน้าที่ของอวัยวะทางร่างกายของผู้พิการและญาติผู้ดูแล: การวิจัยแบบผสานวิธี เป็นการนำมาตราวัดมาใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิธีการตรวจสอบความตรง

ตามเกณฑ์สัมพันธ (Criterion validity) กับมาตรวัด The Constructed Meaning Scale กับกลุ่มผู้พิการทางร่างกาย ซึ่งไม่ได้เป็นความพิการที่เกิดขึ้นโดยกำเนิด จำนวน 63 คน และญาติผู้ดูแลผู้พิการจำนวน 63 คน ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่ามาตรวัด The Constructed Meaning Scale สำหรับผู้พิการ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับมาตรวัด MLQ ฉบับภาษาไทย ด้านการมีความหมายในชีวิต ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .454, p < .01, n = 63$) และมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับมาตรวัด MLQ ฉบับภาษาไทย ด้านการค้นหาคำความหมายในชีวิต ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .277, p < .05, n = 63$) สำหรับญาติผู้ดูแล พบว่า มาตรวัด The Constructed Meaning Scale มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับมาตรวัด MLQ ฉบับภาษาไทย ด้านการมีความหมายในชีวิต ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .468, p < .01, n = 68$) ทั้งนี้ไม่พบการรายงานค่าความเที่ยงของมาตรวัด MLQ ฉบับภาษาไทย ในกลุ่มผู้พิการทางร่างกายซึ่งไม่ได้เป็นความพิการที่เกิดขึ้นโดยกำเนิดและญาติผู้ดูแล

5. มาตรวัด Life Purpose Questionnaire: LPQ พัฒนาจากมาตรวัด PIL พัฒนาโดย Hablas and Hutzell (1982, อ้างถึงใน Hutzell, 1986, p. 41-44) เพื่อประเมินการรับรู้เป้าหมาย หรือความหมายในชีวิต จำนวน 20 ข้อ เป็นมาตรรายงานตนเอง คะแนนอยู่ระหว่าง 10-70 คะแนน ใช้ในผู้ป่วยจิตเวช และผู้ป่วยระยะสุดท้าย

สำหรับความตรง และความเที่ยงของมาตรวัด พบว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง-สูง กับมาตรวัด PIL โดยมีค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ .60-.80 มีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะซึมเศร้าและมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในชีวิต ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่า .82 และค่าความเที่ยงจากการทดสอบซ้ำใน 1 สัปดาห์ มีค่าเท่ากับ .90 ในประเทศไทย โดยเฉพาะบนฐานข้อมูลของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังไม่พบการนำมามาตรวัด LPQ มาใช้ในคนไทย

6. มาตรวัด Life Attitude Profile Revised: LAP-R พัฒนาโดย Reker (1992 อ้างถึงใน Eric, 2008, pp.705-706) อาศัยแนวคิดการมีเจตจำนงสู่ความหมาย การค้นพบความหมาย มีจำนวน 48 ข้อ มี 6 มิติ ได้แก่ ความมุ่งหวัง ความสอดคล้อง การมีความรับผิดชอบต่อการเลือกการยอมรับความตายภาวะไร้ความหมาย และการแสวงหาเป้าหมาย เป็นมาตรประมาณค่า 7 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ มาตรที่ประเมินด้านความหมายส่วนตัว และด้านภาวะเหนือตน แต่ละองค์ประกอบ ประกอบด้วย 14 ข้อ โดยมีการนำมาใช้ในผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคจิตเวช ผู้ติดยา และผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กลุ่มเด็กพิเศษ ผู้ป่วยมะเร็ง

สำหรับความตรงและความเที่ยงของมาตรวัด พบว่า มีความสัมพันธ์กับมาตรวัด PIL และมาตรวัด LRI-R ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .79-.86 ค่าความเที่ยงจากการทดสอบซ้ำใน 1 เดือน เท่ากับ .77-.87 ต่อมา Erci (2008, p.709) นำมาตรวัด LAP-R ศึกษากับผู้ป่วยมะเร็งชาวตุรกี โดยลดเหลือ 30 ข้อ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความมุ่งหวัง ความสอดคล้องกลมกลืนการมีความรับผิดชอบต่อการเลือก และการแสวงหาเป้าหมาย ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ของแบบวัดทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .71 ในประเทศไทยโดยเฉพาะฐานข้อมูลของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังไม่พบการนำมามาตรวัด LAP-R

7. มาตรวัด Life Regard Index: LRI พัฒนาโดย Battista and Almond (1973, pp. 412-413) เพื่อประเมินระดับการเคารพนับถือในชีวิตตนเองด้านบวก ระดับการมีประสบการณ์ความหมายในชีวิต เป็นมาตรประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 28 ข้อ แบ่งเป็น 2 มิติ ได้แก่ 1) กรอบแนวคิดเป็นการประเมินระดับ การสร้างเป้าหมายในชีวิต และ 2) การเติมเต็มเป้าหมายโดยนำมาใช้ในผู้ที่มีปัญหาความทุกข์และสุขภาพ

สำหรับความตรงและความเที่ยงของมาตรวัด พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ทั้งฉบับ เท่ากับ .91 และจำแนกตามองค์ประกอบ ในองค์ประกอบที่ 1 มีค่า .79 และในองค์ประกอบที่ 2 มีค่า .87 ค่าความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำในระยะเวลา 2 สัปดาห์ มีค่าเท่ากับ .94

Debats, Van der Lubbe and Wezeman (1993, pp.340-345) พบว่ามาตรวัด LRI มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับมาตรวัดความสุข และมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางถึงสูงกับมาตรวัด SCL-90-R Scale โดยคะแนน LRI สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีสุขภาวะต่ำ ผู้ที่มีปัญหาความทุกข์ใจ กับผู้ที่มีสุขภาวะสูงได้ในประเทศไทย โดยเฉพาะฐานข้อมูลของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังไม่พบว่ามีหรือนำมาตรวัด LRI มาพัฒนาใช้สำหรับคนไทย

สรุป

เครื่องมือประเมินความหมายในชีวิต ล้วนสะท้อนแนวคิดพื้นฐานที่ผู้พัฒนาใช้ในการพัฒนามาตรวัด ส่วนใหญ่มีพื้นฐานจากจิตบำบัดแนวแสงหาความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรวัดความมุ่งหวังในชีวิต ใช้กันอย่างแพร่หลายในกลุ่มผู้ที่มีความต้องการเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง กลุ่มผู้ที่มีอาการทางจิต และผู้ที่ติดสารเสพติด เป็นต้น

ทั้งนี้ข้อจำกัดของการศึกษาค้นคว้า คือ การศึกษาที่พบเป็นเพียงการศึกษาจากแหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียว คือ ฐานข้อมูลของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกสารฉบับเต็มในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จึงอาจพบเครื่องมือประเมินความหมายในชีวิตที่มาจากฐานข้อมูลอื่น อีกทั้งจากการนำเครื่องมือประเมินความหมายในชีวิตไปมาใช้มีข้อจำกัดการใช้ในกลุ่มตัวอย่างบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้ประสบกับเหตุการณ์ร้ายแรงในชีวิต ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นกลุ่มที่มีความน่าสนใจเนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่สามารถประสบกับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตและปัญหาด้านการปรับตัวได้เช่นกัน อีกทั้งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้การแปลและพัฒนาเครื่องมือประเมินความหมายในชีวิตมาใช้ในบริบทของสังคมไทยยังคงมีอย่างจำกัด เนื่องจากพบมาตรวัดที่มีการแปลเพียง 4 มาตรวัด ได้แก่ มาตรวัดความมุ่งหวังในชีวิต มาตรวัดแรงจูงใจในการค้นหาความหมายในชีวิต มาตรวัดความหมายของชีวิตผ่านความทุกข์ และมาตรวัดความหมายในชีวิตจึงควรมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในฐานข้อมูลอื่น และเพื่อการจะนำ

มาตรวัดความหมายในชีวิตมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างในบริบทของสังคมไทย ผู้วิจัยเห็นควรว่า จะต้องมีการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือดังกล่าวเพิ่มเติมให้ครอบคลุมในกลุ่มบุคคลทั่วไปเพื่อประโยชน์ในการนำเครื่องมือมาใช้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ พงสยาภรณ์. (2560). *การรับรู้ความหมายในชีวิตและความเครียดของนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- จวีรัตน์ นิลจันทิก. (2550). *ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยา รายบุคคลต่อการเพิ่มความหมายในชีวิตของผู้ติดยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: โครงการทางจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). *ความหมายในชีวิตของผู้ติดยาเสพติด*. *เอชไอวี/เอดส์: การศึกษาเชิงคุณภาพแบบทิวทัศน์วิจัยเห็นชอบร่วมกัน* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- _____. (2561). *อิทธิพลของความหมายในชีวิตต่อการปรับตัวต่อความเจ็บป่วยและภาวะสูญเสีย การทำหน้าที่ของอวัยวะทางร่างกายของผู้พิการ และญาติผู้ดูแล: การวิจัยแบบผสมวิธี* (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ณาตกรณ ชยุตสาหกิจ. (2557). *การสนับสนุนจากครอบครัว ความหมายในชีวิต และสุขภาวะในเยาวชนผู้กระทำผิดที่ใช้สารเสพติด: การวิจัยแบบผสมวิธี* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- บุญญรัตน์ ทรงพานิช. (2544). *ผลของจิตบำบัดแบบแสงหาความหมาย ต่อความหมายในชีวิตของผู้ลี้ภัย* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

- ปรกรณ์ ไยมณี. (2558). *ความเครียดในบทบาท ความรู้สึกซาบซึ้งชอบคุณ ความหมายในชีวิต และความสุขในบริบทพุทธธรรมของผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีความเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อไม่เรื้อรัง* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- อรัญญา ตัญคำภีร์. (2544ก). การพัฒนามาตรวัดความมุ่งหวังในชีวิตของนักศึกษาไทย. *วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*, 9, น.18-26.
- _____. (2544ข). *ความหมายและความพึงพอใจในชีวิตของเยาวชนไทยที่ติดสารเสพติดสาขาศาสดิตวิทยาการปรึกษา* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). *จิตบำบัดแนวความหมายในชีวิต Logotherapy*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณทัย โฉมเจ็ด. (2552). *ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย ความรู้สึกสอคล้องกลมกลืนในชีวิต และความหมายในชีวิตของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งระยะลุกลาม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- Battista, J. & Almond, R. (1973). The development of meaning in life. *Psychiatry*, 36(4), pp. 409-427.
- Baumeister, R. F. (1991). *Meanings of Life*. New York, USA: The Guilford Press.
- Crumbaugh, J. C. & Maholick, L. T. (1964). An experimental study in existentialism: The psychometric approach to Frankl's concept of noogenic neurosis. *Journal of Clinical Psychology*, 20(2), pp.200-207.
- Crumbaugh, J. C. (1977). The Seeking of Noetic Goals Test (SONG): A complimentary scale to the Purpose in Life Test (PIL). *Journal of Clinical Psychology*, 33(3), p. 907.
- Debats, D. L., Van der Lubbe, P. M. & Wezeman, F. R. A. (1993). On the psychometric properties of the life regard index (LRI): A measure of meaningful life. *Personality and Individual Differences*, 14, pp.337-345.
- Eric, B. (2008). Meaning in life for patients with cancer: validation of Life Attitude Profile-Revised Scale. *Journal of Advanced Nursing*, 62(6), pp.704-711.
- Hutzell, R. (1986). Meaning and Purpose in Life: Assessment Techniques of Logotherapy. *The Hospice Journal*, 2(4), pp. 37-50.
- Kállay, É. & Miclea, M. (2007). The role of meaning in life in adaptation to life-threatening illness. *Cognition, Brain, Behavior*, 11(1), pp. 159-174.
- Kim, T. H., Lee, S. M., Yu, K., Lee, S., & Puig, A. (2005). Hope and the meaning of life as influences on Korean adolescents' resilience: Implications for counselors. *Asia pacific education review*, 6(2), pp.143-152.
- Pan, J. Y., Wong, D. F. K., Chan, C. L. W. & Joubert, L. (2008). Meaning of life as a protective factor of positive affect in acculturation: A resilience framework and a cross-cultural comparison. *International Journal of Intercultural Relations*, 32(6), pp.505-514.
- Reker, G. T. (1992). *Manual of the Life Attitude Profile-Revised (LAP-R)*. Peterborough, ON, Canada: Student Psychologists Press.
- _____. (1997). Personal meaning, optimism, and choice: Existential predictors of depression in community and institutional elderly. *The Gerontologist*, 37, pp. 709-716.

- Reger, G. T., & Cousins, J. B. (1979). Factor structure, construct validity and reliability of the Seeking of Noetic Goals (SONG) and Purpose in Life (PIL) tests. *Journal of Clinical Psychology*, 35(1), pp. 85-91.
- Shrira, A., Shmotkin, D., Palgi, Y., Soffer, Y., Hamama, Y. R., Tal-Katz, P., Ben-Ezra, M., & Benight, C. C. (2015). How Do Meaning in Life and Positive Affect Relate to Adaptation to Stress? The Case of Firefighters Following the Mount Carmel Forest Fire. *The Israel journal of psychiatry and related sciences*, 52(3), pp. 68-70.
- Spillers, C. S. (2007). An existential framework for understanding the counseling needs of clients. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 16, pp.191-197.
- Steger, M. F., Frazier, P., Oishi, S., & Kaler, M. (2006). The Meaning in Life Questionnaire: Assessing the presence of search for meaning in life. *Journal of Counseling Psychology*, 53(1), pp. 80-93.